

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων

Εξεταζόμενο Μάθημα: **Ιστορία Θεωρητικής Κατεύθυνσης**, Ημ/νία: 30 Μαΐου 2012

Απαντήσεις Θεμάτων

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1. Φεντερασιόν : σελ. 46

«Η κατάσταση αυτή ... εργατικής ιδεολογίας στη χώρα»

Πεδινοί : σελ. 77

«Οι πεδινοί είχαν ως ηγέτη ... άνεργους πτυχιούχους και στους μικροκαλλιεργητές»

Εθνικό Κόμμα : σελ. 92

«Το Εθνικό Κόμμα του Κ. Μαυρομιχάλη ... να υλοποιήσουν οι Βενιζελικοί»

A2.

α. Λ (σελ. 42)

β. Σ (σελ. 94)

γ. Σ (σελ. 157)

δ. Σ (σελ. 213)

ε. Λ (σελ. 251)

ΘΕΜΑ Β

B1. σελ. 215-216

«Οι διαπραγματεύσεις ήταν σκληρές ... Το Κρητικό Ζήτημα πλέον εισέλθει στη φάση οριστικής του επίλυσης».

B2. σελ. 52

«Η Ελλάδα του μεσοπολέμου (1919 – 1939) ... αυτά που έχασαν μέσα στην καταστροφή»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ (ενδεικτικές απαντήσεις)

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. α. Από το σχολικό βιβλίο σελ. 70-71

«Η δυναμική παρουσία ... εξουσίας»

β. Από το σχολικό βιβλίο σελ. 72

α. κατοχυρώνονταν ... πρωτοπορίας

β. οριζόνταν η εκλογική ... Συνδυασμών

γ. από το σχολικό βιβλίο σελ. 71-72 «Στο σύνταγμα ... υπουργού» και από σελ. 72 του σχολικού βιβλίου «Προβλεπόταν ... ισόβια».

Η απάντηση ολοκληρώνεται με ανάλογο σχολιασμό του **Κειμένου Α** σχετικά με το δικαίωμα της ψηφοφορίας και την εκλογική διαδικασία (Ερωτ. β)

Το παράθεμα σε συνδυασμό με την ιστορική αφήγηση παρέχει πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά του νέου εκλογικού νόμου. Είναι γνωστό ότι το Σύνταγμα του 1844 μεταξύ των άλλων προοδευτικών του αρχών κατοχύρωσε, με ελάχιστους περιορισμούς, το δικαίωμα της καθολικής ψηφοφορίας για τους άνδρες. Σύμφωνα με το υλικό του παραθέματος, η εκλογή των βουλευτών γινόταν με πλειοψηφικό σύστημα δύο γύρων, που θα διεξαγόταν με άμεση, σχεδόν καθολική και μυστική ψηφοφορία. Η εκλογική διαδικασία οριζόνταν έτσι ώστε οι εκλογείς μπορούσαν να δώσουν θετική ψήφο σε όσους υποψήφιους ήθελαν, συμπληρώνοντας ψηφοδέλτια ακόμη και διαφορετικών συνδυασμών.

Στους ελάχιστους περιορισμούς που έθετε το δικαίωμα της καθολικής ψηφοφορίας, επισημαίνεται ότι το δικαίωμα ψήφου από τους άρρενες πολίτες που είχαν συμπληρώσει τα 25 έτη έχουν μόνο αυτοί που διαθέτουν ιδιοκτησία στο μέρος που διαμένουν και που εξασκούν κάποιο επάγγελμα ή κάποια ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα. Εξαιρούνται μόνο από το δικαίωμα της ψηφοφορίας όσοι βρίσκονται σε διαδικασία ανάκρισης για κάποιο κακούργημα, όσοι στερήθηκαν με δικαστική απόφαση το δικαίωμα της ψηφοφορίας και όσοι στερούνται του δικαιώματος να διαχειρίζονται ελεύθερα την περιουσία τους.

γ. Σύμφωνα με το σχολικό εγχειρίδιο με το Σύνταγμα του 1844 καθορίστηκαν οι βασιλικές εξουσίες, μεταξύ των σπουδαιότερων ήταν:

- η συμμετοχή του βασιλιά στην άσκηση της νομοθετικής εξουσίας
- η αρχηγία κράτους και στρατού
- καμιά πράξη του δεν είχε ισχύ χωρίς την προσυπογραφή του αρμόδιου υπουργού
- διόριζε τα μέλη της Γερουσίας, που θα διατηρούσαν το αξίωμά τους ισόβια:

Σύμφωνα με τα Κείμενα Β & Γ, στο Σύνταγμα του 1844, με το οποίο εισαγάγεται η αρχή διάκρισης των εξουσιών, καταγράφεται ότι η δικαιοσύνη πηγάζει από το Βασιλιά και απονέμεται στο όνομά του. Αντιστοίχως, στο άρθρο 21 δηλώνεται πως η δικαστική εξουσία ενεργείται από τα δικαστήρια και οι δικαστικές αποφάσεις εκτελούνται στο όνομα του Βασιλιά.

Σύμφωνα με το άρθρο 15, η νομοθετική εξουσία ασκείται από το Βασιλιά, τη Βουλή και τη Γερουσία. Η νομοθετική πρωτοβουλία και το δικαίωμα κύρωσης των νόμων ανήκει στο Βασιλιά. Τέλος, η εκτελεστική εξουσία ανήκει στο Βασιλιά που έχει και το δικαίωμα του διορισμού των Υπουργών, όπως και της διάλυσης – χωρίς περιορισμούς – της Βουλής.

Συμπερασματικά, αν και το ζητούμενο κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης του Συντάγματος ήταν ο περιορισμός των εξουσιών του Βασιλιά, διαπιστώνεται ότι τελικά με αυτό συγκέντρωνε εκτεταμένες αρμοδιότητες.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Από το σχολικό βιβλίο σελ. 154

«Τις αντικειμενικές συνθήκες. Η ΕΑΠ διέκρινε ... παραμεθόριες περιοχές»

Σχετικά με το κείμενο με ποιους λόγους η ΕΑΠ, κατά την αποκατάσταση των προσφύγων, έδωσε το βάρος στη γεωργία.

1. «Σε καμία χώρα ... δρόμους»
2. «Η όλη προσπάθεια ... 10,5 εκατομμύρια»
3. «Είναι αλήθεια ... αναταραχές»
4. «Δεν υπήρχε απλός τρόπος ... πληθυσμός»
5. «Οι αγροτικές περιοχές ... τόσο το καλύτερο»

Ακολουθεί η ανάλυση του πίνακα (πίνακας 2, σελ. 155) με συνδυασμό των αριθμητικών δεδομένων και των ιστορικών γνώσεων.

Ο συγκεκριμένος πίνακας παρουσιάζει την κατανομή του προσφυγικού πληθυσμού κατά γεωγραφικά διαμερίσματα ανά την ελληνική επικράτεια.

Από τα πρώτα στοιχεία του πίνακα διαφαίνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του προσφυγικού πληθυσμού εγκαταστάθηκε στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Μακεδονίας, και μάλιστα σε ποσοστό 52,2%, δηλαδή 638.253 πρόσφυγες. Είναι γνωστό, ότι έγινε προσπάθεια εκ μέρους της Επιτροπής Αποκατάστασης Προσφύγων να εγκατασταθούν καλλιεργητές δημητριακών σε πεδινές εκτάσεις της Μακεδονίας, καπνοπαραγωγού σε κατάλληλα εδάφη της Ανατολικής Μακεδονίας και σηροτρόφοι στην Έδεσσα. Επιπρόσθετα, σημαντικός αριθμός προσφύγων είχε ήδη καταφύγει στη Μακεδονία, πριν την καταστροφή του 1922.

Η Ε.Α.Π. έδωσε βάρος στην αγροτική αποκατάσταση των προσφύγων εφόσον στη Μακεδονία υπήρχαν αρκετά μουσουλμανικά κτήματα, καθώς και κτήματα Βουλγάρων μεταναστών που είχαν προκύψει με τη Συνθήκη του Νεϊγύ (1919).

Το δεδομένο αυτό θα καθιστούσε τους πρόσφυγες αυτάρκεις σε βραχύ χρονικό διάστημα και φυσικά θα συντελούσε στην αύξηση της αγροτικής παραγωγής. Τέλος, με αυτή την επιλογή θα καλυπτόταν το δημογραφικό κενό που είχε δημιουργηθεί με την αναχώρηση μουσουλμάνων και Βουλγάρων και με τη λειψανδρία που είχε προκληθεί από τους συνεχείς πολέμους. Επιπλέον, έτσι εποικίζονταν παραμεθόριες περιοχές και ενισχύονταν τα επισφαλή – πχ. από βουλγαρικό κίνδυνο – βόρεια σύνορα της χώρας.

Όσον αφορά τη **Δυτική Θράκη**, όπου κατέφυγαν 107.607 πρόσφυγες (δηλαδή ποσοστό 8,8% του συνολικού αριθμού προσφύγων), έγινε προσπάθεια από την Ε.Α.Π. να εγκατασταθούν καλλιεργητές δημητριακών, καπνοπαραγωγοί και σηροτρόφοι (στο Σουφλί).

Όπως αναφέρθηκε και για την περίπτωση της Μακεδονίας, το κράτος έθεσε ως προτεραιότητά του την εγκατάσταση σημαντικού όγκου προσφύγων στη Δυτική Θράκη αφού και εδώ υπήρχε η δυνατότητα αξιοποίησης μουσουλμανικών κτημάτων και κτημάτων Βουλγάρων μεταναστών που είχαν αποχωρήσει από την Ελλάδα από τη Συνθήκη του Νεϊγύ. Με αντίστοιχη λογική, η επιτροπή αποσκοπούσε στην κάλυψη του δημογραφικού κενού λόγω των μετακινήσεων πληθυσμών και των συνεχών πολέμων (Βαλκανικοί Πόλεμοι, 1^{ος} Παγκόσμιος Πόλεμος, Ουκρανική εκστρατεία και Μικρασιατικός Πόλεμος).